

Őszi idény 1912.

2012

Egy- és többvasú ekéket,
mindenféle talajmivelőeszközöket.

A vetőmag előkészítésére:
gabonatisztító- és szelelőrostákat, konkolyválasztógépeket,

hirneves vetőgépeket:

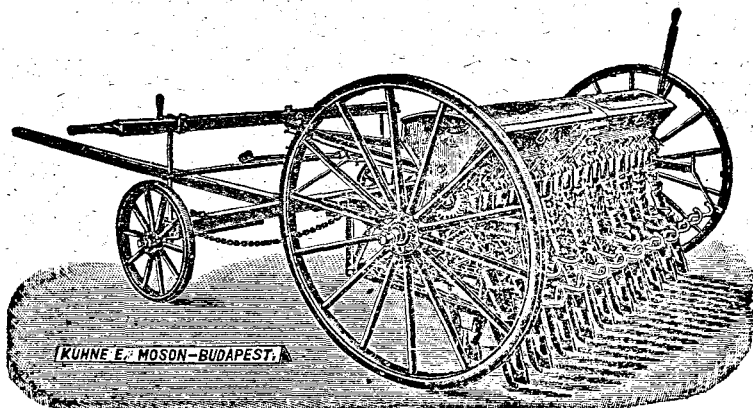
legújabb és legtökéletesebb páratlansoru „Royal Drill“ sorirágázó vetőgépeket, „VERA II“ kanalas sorvetőgépeket, „Mosoni Drill“ és „Prima“ vetőgépeket elismert elsőrendű kivitelben szállít:

„KÜHNE“ mezőgazdasági gépgyár részvénytársaság **Moson.**

Mótorhajtású takarmánykamrafelszerelések.

Képviselet és bizományi raktár:

Marton és Sugár uraknál Kolozsvár, Ferencz József-ut 68. sz.



H. C. Benzin-Motorok gazdasági üzemek számára a legjobbak,

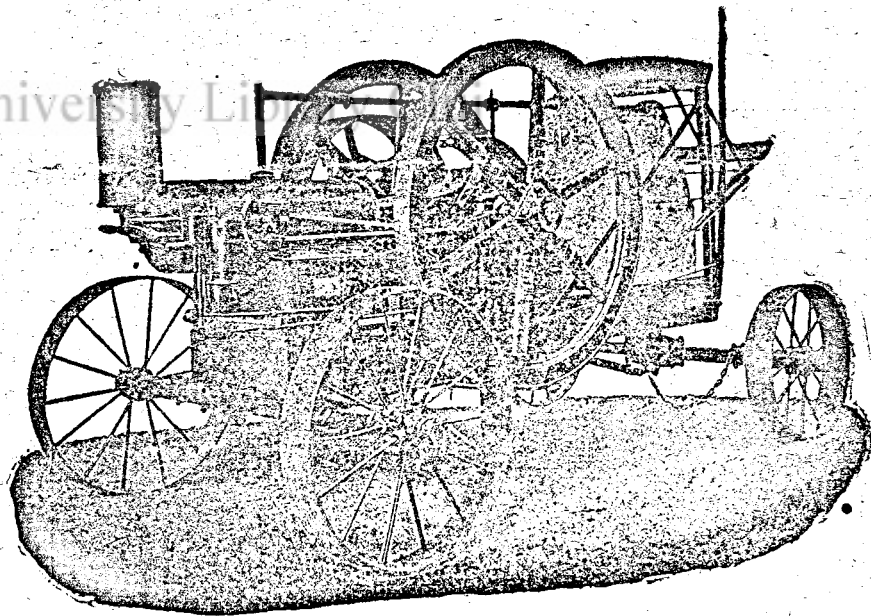
mert szerkezetük oly egyszerű, hogy a kezelést a legegyszerűbb bérésre lehet bízni; mert az alkatrészek cseréléséhez szakértő nem kell; mert kiváló erősen vannak építve és mégis meglepően olcsók; mert az üzemük teljesen biztos.

Gyártmányaink:

- 1. H. C. Vertical-Benzinmotorok 2, 3 és 5 tényleges lóerővel (szecskavágó, daráló gép, répavágó, körfűrész, tengerimorzsoló, vízszivattyu stb. stb. hajtására.)
- 1. H. C. Horizontál-Stabil-Benzinmotorok, 4, 6, 8, 10, 12, 15 és 20 tényleges lóerővel, (takarmánykamra, villanytelep, malom, stb. stb. számára.)
- 1. H. C. Horizontál-Benzinlokomobilok 4, 6, 8, 10, 12, 15 és 20 tényleges lóerővel, (cséplőgép, tengeriszártépőgép, tengerimorzsológép stb. stb. számára.)
- 1. H. C. Famous-Vertical Benzinmotorok 2, 3 és 5 tényleges lóerővel, kézikocsira szerelve, (kisebb fajta cséplőgépek számára.)
- 1. H. C. Benzin-Magánjárók (Traktorok) 12, 15, 20, 25 és 45 tényleges lóerővel, (cséplés, vontatás, szántás stb. számára.) 2731

Részletes katalógust és árjegyzéket kívánságra díjmentesen küld:

International Harvester Company of America,
Budapest, V., Váci-ut 98. sz.



A nyári és őszi szezonra szükséges

GAZDASÁGI GÉPEK, ESZKÖZÖK ÉS ANYAGOK

a legolcsóbban,

megbízható forrásokból

megrendelhetők:

az

ERDÉLYI GAZDA KÖZVETITŐ OSZTÁLYA

útján

KOLOZSVÁRT, ATTILA UTCA 10. SZ.

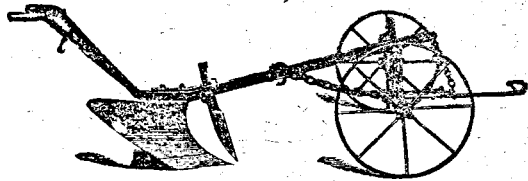
Telefon: 158.

Utolérhetetlen tökéletes kivitelben.

„Bächer“

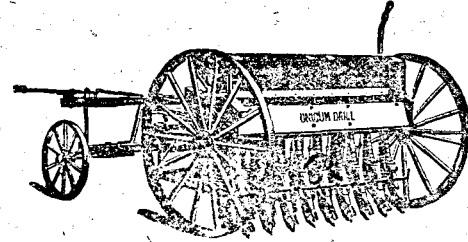
egyetemes acélékéi
acélboronái
tárcsásboronák és
talajmivelőeszközök

Olcsó árban és teljes
szavatosság mellett!!!



„Melichár“

„Unicum Drill“ sorbavetőgépei
„Imperátor“ műtrágyaszóróval
egyesített sorbavető
és sorba trágyázógép.



Legegyenletesebben
veti a gabonát és mű-
trágyát!!

Óvakodjon
utáztatoktól!!

Kérdezze meg gazdatársait gyártmányaink **elsőrendű** minősége felől.

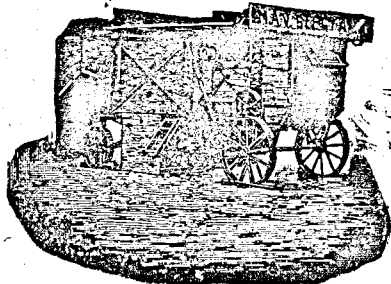
Bächer Rudolf — Melichár Ferenc

Magyarországi vezérképviselő:

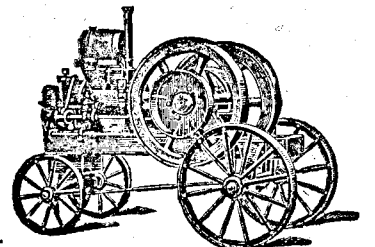
Szücs Zsigmond.

BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 68. sz.

2072



Az állami gépgyár gyártmányai.



Acélkeretű, golyóscsapágyas cséplőgépek, 10 légkörnyomásra szerkesztett lokomobilok.

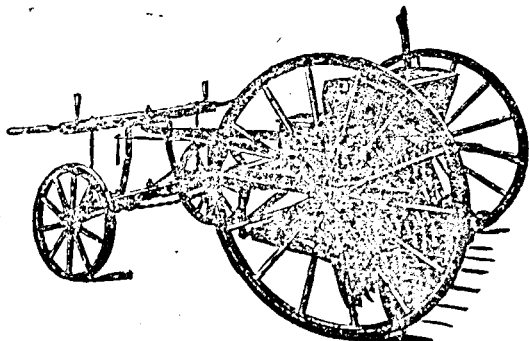
Legujabb rendszerű államgépgyári **benzinmotorok** karburátorral.

Utimozdonyok, gőzekék,
aratógépek, fűkaszálók,
államgépgyári félstabil
compound gőzgépek.

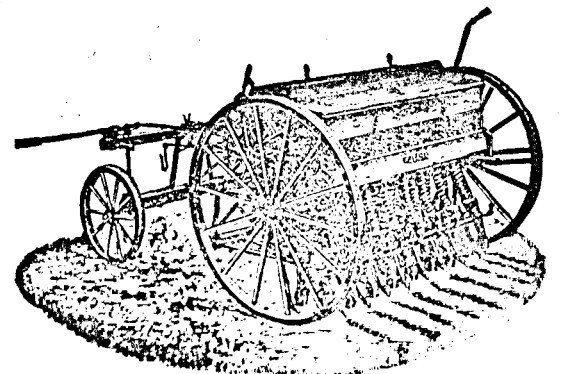
Rendkívül olcsó üzemű államgépgyári

szívógázlokomobilok.

A Losonci Mezőgazdasági Gépgyár Rész-
vénytársaság gyártmányai:



Losonci tolóhengeres,
Rekord meritókanalas rendszerű
és szab. **Rekord II.**
kombinált vetőgépek. — Különleges
répavetőgépek.

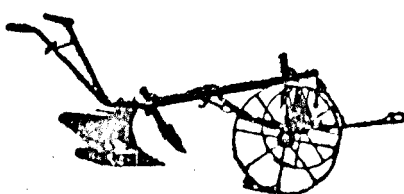


Kalmár-féle gabonatisztító rosták. Malomberendezések.

Resicai ekék, boronák.

Laas-rendszerű répakapák.

Különféle talajmivelő eszközök stb.



Részletes árajegyzékkel és árajánlatokkal szívesen szolgál:

A Magyar Kir. Államvasútak Gépgyárának

Vezérügynöksége.

BUDAPEST, V., Váci-körút 32. szám. 2024

ERDÉLYI GAZDA

AZ E. G. E. TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELOFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
2/3 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLER.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET, ERDÉLYRÉSZI GAZDASZTI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
A LAP-TELEFON SZÁMA: 158.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Az V. országos méhészeti kongresszus és országos méhészeti kiállítás Kolozsváron.	377
Kertészeti szakmunkásképzés.	378
A földhitel korlátozása T. B.	378
A székelyek gazdálkodása Maros-Tordamegyében Irtó: <i>Gáspár József</i>	369
Irodalmi szemle:	
A tejjgazdaság dióhéjban.	380
Kiseb szakközlemények:	
Kis malacok elválasztása — Téglaburkolat javítása.	380
Kormányintézkedések:	
A vak marha.	380
Vegyes közlemények:	
Athelyezések. — Kitüntetés és jutalmazás. — A vetések állása — Állatdíjazás Nagypetriben. — A kolozsvári gazdasági akadémia gyógy-növénytanfolyamának befejezése.	380
Hírdetések.	

Az V. országos méhészeti kongresszus és országos méhészeti kiállítás Kolozsváron.

Felviradt a méhészek nagynapja. Hazánk méhésztársadalmát az Erdélyrészi Méhész-Egyesület a Pécsen tartott IV. méhészeti kongresszus megbízása folytán Kolozsvárra hívta össze kongresszusra, hogy az öt év leforgása alatt fölmerült méhészeti szakkérdéseket egymásközt megvitatva, a végleges megállapodást nyert méhészeti ügyekre törvényes intézkedéseket kérjenek.

A méhészeket *Serényi Béla* gróf földmivelésügyi miniszter messzemenő jóindulattal támogatta, hogy a mai napon összegyűlhessenek kongresszusra. A kongresszus védnökségének az élén *Serényi Béla* gróf földmivelésügyi miniszter áll, ki után a magyar mágnások egész sora következik, kiknek neveivel a köz- és mezőgazdaság terén sűrűn találkozhatunk. A rendező nagybizottság diszelnöke *Zichy Aladár* gróf, elnöke *Jósika Gábor* báró, az Erdélyrészi Méhész-Egyesület elnöke.

A kongresszus tárgyai már ismerősök a gazdaközönség előtt. Ott szerepelnek a méhlegelők javításának a kérdése, a külön méhészeti törvény alkotásának rég vajudó ügye, a méhtermékek vám- és forgalmi védelmének, a méhanyag nemesítésének a kérdése stb., amely tárgyaknak előadói hazánk legkiválóbb méhésztudósai és jogász szakférfiai és tanárai lesznek, mint *Szilassy Zoltán* országgyűlési képviselő, *Bodor László* ny. táblabíró, *Donáth Aladár*, *Gál Imre*, *Erdős Lajos*, *Szilágyi Márton*, *Nagy János*.

A kongresszusra bejelentették képviselőtüket a *Méhész Egyesületek Országos Szövetsége az Országos Méhész-Egyesület*, az *O. M. G. E.*, *E. G. E. Székelyföldi miniszteri kirendeltség*, *Délmagyarországi Méhész-Egyesület* továbbá az *Udvarhely-, Bihar-, Csik-, Jásznagykunszolgok-, Ung-, Temes-, Baranya-, Komárom-, Szeben-, Arad-, Verőce-, Krassó-Szörény-, Szilágy-, Maros-Torda-*, stb., stb. vármegyék gaz-

dasági és méhésztársadalmi, több ezerre menő méhésztársadalmi nevében.

A kongresszussal kapcsolatosan rendezett országos méhészeti kiállítás a korcsolyacsarnok földszinti és emeleti helyiségeiben van, hol az E. G. E. eszköz kiállítása szokott lenni a nagykiállítások alkalmával. A méhészek kolozsvári kiállítása felülmúlja az eddigi összes méhésztudós kiállításokat, még a budapestit is, ahol mindössze három termet foglalt el a kiállítás. A korcsolyacsarnok öt hatalmas terme és kúriája imponálóan tárja a szemlélő elé a hat csoportba osztályozott gazdag kiállítási anyagot. A hat csoportban egymás mellett vannak bemutatva az élőméhek, különböző méhalkások, méhésztudós eszközök, felszerelések, a rengeteg mennyiségű akác-, hársfa-, buza- és egyéb vegyes virágú lépes és pergetett méz, mézsütemény, bor, likőr, pezsgő, ecet, stb., viasz, külön csoportban vannak a szakirodalom, képek és mézelő virágpraeparátumok.

Különös diszei lesznek a kiállításnak a bodenbachi 57. osztrák-magyar-német méhésztudós vándorgyűléssel kapcsolatban kiállított és első díjat nyert magyar kollektív, amelyben az ország 32 vármegyéjéből 90 kiállító szerepel. A szép kollektív elrendezésének vezetése és elhelyezése céljából *Kredits Ferenc* személyesen jött le már csütörtökön. A gödöllői méhésztudós gazdaság, a Bihar vármegye kollektívai mind szépen díszítik a kiállítást.

A kiállítást a földmivelésügyi miniszter erkölcsi és anyagi támogatásán kívül a társegyesületek is támogatták érmeikkel és díjak adományozásával. Így az E. G. E. 100 korona aranydíjat adott a néhai *Szabó József* emlékére tett alapítványból, *Jósika Gábor* br. 150, *Bánffy Ernő* br. 50 K-át, az O. M. E., E. M. E., O. M. G. E. érmeikkel adományozták, vármegyék, városok és magánosok még számosan egyéb díjakat és külön jutalmakat adományoztak, úgy, hogy a bíráló-bizottságnak több mint 100 (egyszáz) arany, ezüst és bronz érem áll rendelkezésére az aranydíjakon és külön jutalmakon kívül. A kiállítók száma 300-on

A szabadalmazott

„JURENÁK” EKE

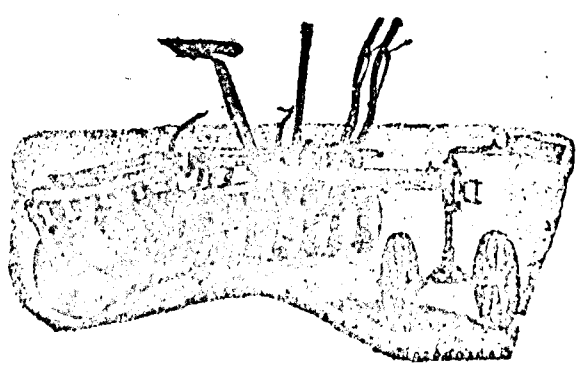
: Szerkezete egyszerű :
: kezelése könnyű :
: szabályozása gyors :
: cca 50%-kal többet szánt :
: cca 30%-kal kevesebb :
: vonóerőt igényel. :

A jövő ekéje!

Részletes árjegyzéket szívesen küld:
a „Jurenák” szab. Ekegyár R. T.
Marosvásárhely.

A DEERE-féle tárcsásborona

valamennyi tárcsásborona között a legmodernebb és legerősebb szerkezetű.



Magyar Mezőgazdák Szövetsége

BUDAPEST,
V., Alkotmány-utca 31. sz.

felül van, a kiállított tárgyak pedig a 10,000 darabot szinte meghaladják.

A rendező nagybizottság a legnagyobb tapintattal és figyelemmel készítette elő a méhészek mai nagy napját. A vendégek a szállodákon kívül az iskolákban, bennlakásokban mint gazdasági akadémia, mensa akadémia, tanítók-háza, unitárius főgimnázium stb. és magánosoknál lesznek elszállásolva. A vendégek nagy része már szombaton d. u. és este érkezett, kiket a fogadó és elszállásoló bizottság fogadott az állomáson és szállásolt el. A kiállítás ünnepélyes megnyitása d. e. 11 órakor fog megtörténi, délben bankett lesz, a kongresszus tárgyalásait d. u. 4 órakor kezdi meg és hétfőn reggel 8 órakor folytatja.

Kertészeti szakmunkásképzés.

A mezőgazdaság fejlődésének és virágzásának alapja ép úgy, mint az iparfejlesztésé, a szakértelem, melyet csak a helyes irányú és kellően gondozott szakoktatás adhat meg. Ezért a szakoktatás gondozása és ápolása a mezőgazdaság fejlesztésének leghathatósabb eszköze, mert szervesen, minden külső beavatkozástól függetlenül, magától viszi azt előre és emeli magas színvonalakra. A legjobb utra-
való, melyet az állam gondoskodása adhat a gazdának az élet számára; az alapos szakképzettség.

A földmivelésügyi tárca ezt a elvet már régóta szem előtt tartja és a siker biztosítása végett az alapra, a széles népréteg oktatására fekteti a főszűlyt. Ismeretese az intézmények, amelyek ezen feladat ellátására hivatva vannak.

Gróf Serényi Béla földmivelésügyi miniszter azonban ezek mellett folytonosan újabb és újabb rendelkezésekkel törekszik a mezőgazdasági munkáselem szakértelmének minden irányban való emelésére.

Legújabbán is egy nagy jelentőségű rendeletet adott ki, melynek értelmében az állami kertészetekbe munkásokat fogad fel abból a célból, hogy ezek a munkások egy-két év leforgása alatt a fagondozásban és a gyümölcs-csomagolásban, vagy a zöldségtermesztés különböző módzataiban a kellő gyakorlati jártasságot megszerezvén, mint gyakorlott kertészeti munkások az állami kertészeti telepeken munkavezetőkül, vagy magánosok kertészeiteiben alkalmazhatók, vagy községek részére, mint vándor fagondozók ideiglenesen átengedhetők legyenek.

Az összes törvényhatóságok és miniszteri kirendeltségek útján pályázatot tett közzé a földmivelésügyi miniszter, melyben tudtára adja a munkásoknak, hogy a gyümölcs-
termesztés és kertészetben kiképezteitni szándékozókat az állami kertészeti intézményekbe

mint állandó munkásokat felveszi. Ezek a munkások a kiképzési telepen minden munkát végezni kötelesek és pedig a telepen folytatótt üzem természetének megfelelően a munkaidő korlátozása nélkül. E kiképzéshez való feltételek: a) nőtlenség, a magyar nyelv bírása, legalább 17 éves, legfeljebb 30 éves életkor, b) ép, erős testalkat, szervezet, valamint fertőző betegségektől mentességet igazoló orvosi bizonyítvány, c) közsegi erkölcsi bizonyítvány a folyamodó tartózkodási helyéről.

A kiképzés ideje alatt a munkások napszám és ellátás fejében személyenként és naponként 3 korona napszámért kapnak, melyet kéthetenként, illetve elbocsátás esetén az elbocsátáskor fizetnek ki.

Ezen munkások napszámoknak tekintetnek és erre való tekintettel azok a munkások, akik a gyakorlati kertészeti teendőkben megfelelő előmenetelt nem tennének, vagy ellenök bármely kifogás merülne fel, három napi felmondás mellett elbocsáthatók a nélkül, hogy e miatt bármi igényt támaszthatnának.

A folyamodók közül előnyben részesülnek azok, kik vízment községek mellett gyümölcs-
termelő vidéken, vagy oly nagyobb városok közelében laknak a hol a piac zöldséggel nincs ellátva, vagy ahol a zöldségtermelés idegen kézben van.

Felvétel végett az egy koronás bélyeggel ellátott kérvénnyel a m. kir. földmivelésügyi miniszterhez kell folyamodni. A kérvényben a folyamodó munkásnak meg kell jelölni, hogy a kertészet melyik ágában, — zöldségtermesztés, vagy gyümölcs-
tenyésztés — kíván foglalkozni.

A kérvényt legkésőbb 1912 október hó 1-ig kell benyújtani vagy közvetlenül a földmivelésügyi miniszteriumnál, vagy pedig az illető község előljáróságánál, mely tartozik a beérkező kérvényeket felettes hatósága útján a földmivelésügyi miniszteriumhoz felterjeszteni

Későbbben beérkező, vagy hiányosan felszerelt kérvények nem vétetnek figyelembe. A folyamodók kérvényük elintézéséről értesítést kapnak.

E hirdetményben a földmivelésügyi miniszter jelzi azt, hogy amennyiben a zöldségtermesztésben kiképzést nyert egyének csoportokban összeállva, közös természetűre hajlandók lennének, őket az egyes városok mentén való letelepedésben s külön zöldségtelepek beállításában államilag is támogatni fogja.

Igen fontos és üdvös intézkedés ez az egész rendelet s különösen méltánylandó az a gondoskodás, hogy a városok zöldségpiacának ellátására, tehát sokhelyt a túlzott drágaság meggátlására is megadja a lehető ellen-szert.

A földhitel korlátozása.

Váratlan meglepetés érte a gazdaközön-séget, mely meglepetés annál nagyobb, hogy maga az Országos Központi Hitelszövetkezet igazgatósága szerezte. Az igazgatóság u. i. az alábbi körlevelet intézte a kötelekbe tartozó valamennyi intézethez, amelyek a földhitel kielégítésével is foglalkoznak a vidéken.

„Valamennyi szövetkezetünk vezetőihez!
Az a körülmény, hogy a nehéz pénzviszonyok még mindig nem javulnak, arra kényszerít, hogy szövetkezeteink vezetőit mindnyájunk közös érdekében *újából és erélyesen felkérjük, hogy új kölcsönöket ne engedélyezzenek*, a régi adókat pedig, akik tétetik, tartozásaik rendszeres törlesztésére, esetleg rendkívüli törlesztésekre is ösztönözzék.

Meg kell értetni az új kölcsönt kérőkkel, hogy az idő nem alkalmas arra, hogy most valaki földet vásároljon, vagy befektetéseket eszközöljön. A föld ára most különben is úgy fel van csigázva, hogy semmiesetre sem veszt, aki a földszerzésben várakozó álláspontot foglal el. Azokról az új kölcsönökről nem is szólunk, amelyeket olyanok kérnek, akik eddig nem voltak tagjai a szövetkezeteknek és most más vidéki pénzügyintézetektől nem kapnak kölcsönöket. Az ilyéek kedvéért ne gyöngítsük meg nehezen gyűjtött pénzbeli erőnket.

Ami a régi kölcsönök törlesztését illeti, az idej aratás majdnem az egész országban kielégítő volt s miután az árak is megfelelő magasak, úgyhogy az árak további emelkedésére alig tanácsos spekulálni, a szövetkezetek vezetői méltán megkövetelhetik, hogy az adósk tartozásaikból törlesszenek és mi okvetlenül meg is követeljük a szövetkezetektől, hogy a váltóknál 5% töketörlesztést és a kamatot, a kötelezvénykölcsönöknél pedig a kikötött törlesztési hányadokat és a kamatokat nekünk további intézkedésig készpénzben beküldjék.

Ha a váltókra nem küldetik be a törlesztés, a lejárt váltókat megóvatoltatjuk.

Ez az intézkedésünk folyó évi augusztus 10-én lép érvénybe.

Kelt Budapest, 1912. évi augusztus 1-én.

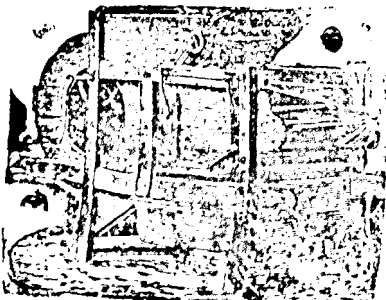
Az 1898: XXIII. t.-c. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet

Hajós s. k. Seidl s. k.

A magyar földbirtokos osztály eddig sem volt elkényeztetve a hitelnyújtás tekintetében, de erre mégsem számított, hogy ha szorul a helyzet, elsősorban is a gazdától vonják meg a kölcsönt és a jó termés címén náluk forszírozzák a kiadott kölcsönök visszafizetését. A jó terméshez még igen sok szó fér, főként Erdélyben, hol egész vármegyék terméseredményét rontotta meg a ciklon, árvíz, jég és egyéb elemi és rovarkár.

Elvileg, a hitelmegszorítás az ipar és kereskedelem terén természetesen a fejlődés útjában áll, de adott esetekben nem kevésbé, sőt fokozott mértékben útjában áll ez a mezőgazdasági fejlődésnek is. Ez a megszorítás súlyos elbírálás alá esik főként Erdélyben, hol ez az intézkedés kedvező alkalmat nyújt a földszomszjas román bankoknak, hogy magukhoz kaparintsák az eladó ingatlanokat

Az Országos Központi Hitelszövetkezet megszorítja a földhitelt most, amikor előkelő, tekintélyes férfiak külön brosurákban hívják fel a kormány figyelmét és figyelmeztetik a ma-



Minden gazdaságban nélkülözhetetlenek!!

Európaszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb, a gazda mindon következőknek legjobban megfelelő

„Erdélyi Kalmár-rosták“

Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni.

KALMÁR ZS. és TÁRSA Hódmezővásárhely

Különleges termény tisztító gépgyár és vasöntöde.

Vezérkönyves

A ...agyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérigynökege

BUDAPEST, V., Váci-körut 32.

IRODALMI SZEMLE.

A tejgazdaság dióhéjban. Kiszgazdák részére írta: Ujhelyi Imre, gazd. akad. igazgató. „Köztelek Olcsó Könyvtára“ IV. évfolyam, 3. füzet, 55. oldal, 26 ábrával. Budapest, 1912. Pátria r.-t. gazd. könyvkereskedése (Üllői-út 25.). Ára 50 fillér.

Hosszas fejlődés után már mi is eljutotunk oda, hogy ma a tejgazdaság virágzó korszakát éljük, nemcsak a nagyobb gazdasági üzemeknek egyik fő jövedelmi tényezője a tejgazdaság, hanem már a kiszgazdáknak nagy része is a tejgazdaságból szerzi jövedelmének tekintélyes részét. Mindenesetre örvendetes jelenség az, hogy a kiszgazdák közül is egyre többen nemcsak tartják, hanem okszerűen tenyészítik is a teheneiket és meghonosítják a jövedelmező tejgazdaságot. Áll ez különösen azokra a községekre nézve, amelyekben tejszövetkezetek létesültek és a tejgazdaság kifejlődésének megadták a lökést. Ezeket figyelembe véve, különösebb jelentőséget kell tulajdonítanunk a Köztelek Olcsó Könyvtárában most megjelent füzetnek, amely a tejgazdaságok fejlődését és okszerűbbé válását elsősorban a kiszgazdák körében van hivatva előmozdítani. A füzet tartalmára vonatkozólag már érdemleges tájékoztatást nyújt írójának neve is, a tejgazdaságban tanácsadása elsősorban hivatott, mint annak lelkes munkása, aki hazai állattenyésztésünk és tejgazdaságunk ügyét óriási lépéssel vitte előbbre. A füzet alkalmazkodik a kiszgazdák igényeihez, a tejgazdaságra vonatkozó tudnivalókból a legszükségesebbeket adja röviden, könnyen érthetően, a gyakorlati szempontokat szem előtt tartva. A könyv többek között részletesebben szól a tejről, a tejtermelést befolyásoló körülményekről, a fejésről, a tej kezeléséről, a próbafejésekről, a tejvizsgálatról, a tejértékesítésről, a vaj- és sajtkészítésről, a tejértékesítésről a szövetkezetekben. A szöveg magyarázatára és érdekesebbé tételére 26 kép szolgál. A hasznos kis könyvet nagyon ajánljuk a gazdaközönségnek, különösen a szövetkezetek vezetőinek figyelmébe.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ Kis malacok elválasztása. Az a mód, melylyel a szopós malacokat az anyától elválasztjuk, nemcsak az állatok további fejlődésére, de magukra az állatokra is nagy befolyással van. Ne választuk el a malacokat tulkorán, mikor azok még nagyon fejletlenek és ne egyszerre vegyük el az anyjától az összes malacot, hanem csak egyenként mindig a legerősebbet, a legfejlettebbet. Az elválasztottnak kezdetben bőségesen adjunk tejet, lisztet, darát stb. langymeleg állapotban. De utána is kell nézni, hogy a fiatal állatok kellő mennyiségű ételmelet fogyasztanak-e el? Ha ez meg van, akkor lassanként a tejet meglehetősen ritkítani és más olcsóbb anyagokkal p. o. burgonya, pótolni. Iró és savó vagy savanyutej italása a leg nagyobb elővigyázattal történjék, mert ezek könnyen idéznek elő hasmenést fiatal malacoknál, azonban ezen tejterméyeknek keverése abraklakarmánnyal elensúlyozza a bajt.

+ Téglaburkolat javítása. Feltöredezett és felkopott konyha, vagy folyosó téglázatát nagyon szépen egyenletesre lehet kijavítani házilag is cementburkolattal. A szürke cementport vízzel malter (habares sűrűségére felhígítjuk, előntjük a konyha, vagy folyosó téglázatán és egyenletesen elsimítjük. Fél óra múlva egy kanna vízzel megöntözzük, imitt-amott deszkadarabokat feve, amelyen járunk. Az öntözést többször meg kell ismételni. Igen tartós és szép lesz.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

A vak marha. A földmivvelésügyi miniszter nagyjelentőségű rendeletet adott ki 100.936. sz. alatt, amely hivatva van arra, hogy rehabilitálja az alaptalanul meggyanusított marhaállományt. A marhalevelnek nevezett passzusokon ugyanis eddigelé ismertető jelként kitüntették az állat vakságát is. Ez sok kellemetlenségre adott okot, amennyiben a vak kifejezés az állat egészségi állapotát jelöli meg és annál kevésbé lehet ismertetőjel, mert többnyire gyógyulni szokott. A passzusiró viszont nem rendelkezik azokkal a szakmabeli tudásokkal, a mik annak a megállapításához szükségesek, hogy a nem gyógyuló vakság és a mulékony természetű (havi) vakság között van-e különbség. Előfordult akárhányszor, hogy egyik vásárról a másikig jutva, meggyógyult az állat s a gazdája kellemetlenségeknél volt kitéve. Legalább is meggyanusították, hogy tiltott uton szerzett jószágot kínál eladásra. Igaz ugyan, hogy rosszabb a fordított helyzet s jobban örül mindenki, ha vaknak jelzett ló helyett egészséges szeműt kap, azonban az állati keresztlevél hámisnak tetszett. Az idézett miniszteri rendelet ezért eltiltja most a vakság feltüntetését.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— Áthelyezések. A m. kir. földmivvelésügyi miniszter a szolgálat érdekében áthelyezte Szabó Ferenc erdőtanácsost Budapestről Kolozsvárra az ottani erdőigazgatóság központi szolgálatához, Biró Zoltán főerdőmérnököt pedig Máramaroszigetről Budapestre a vezetése alatt álló miniszterium I/B. főosztályába. Egyidejűleg Rejtő Adolf erdőtanácsost megbizta a kolozsvári erdőigazgatóság házipénztáránál az ellenőri teendőket ellátásával.

— Kitüntetés és jutalmazás. A m. kir. földmivvelésügyi miniszter ur P. Szentmártoni Bálint tomaházai unitárius tanítót a gazdasági tudósítói téren kifejtett több évi buzgó és pontos működéséért elismerő okirattal tüntette ki s részére egy tenyész kocát ajándékozott. Továbbá ugy az irodalom, mint a gyakorlat terén a község gazdasági fejlődése érdekében kifejtett munkásságáért elismerését fejezte ki és 100 kor. jutalmat engedélyezett.

— A vetések állása. (A m. kir. földmivvelésügyi miniszterhez a gazdasági tudósítóktól és a m. kir. gazdasági felügyelőségektől beérkezett jelentések szerint.)

A hőmérséklet az elmúlt két hét alatt többnyire magasabb volt a normálnál, esupán az augusztus hő 7—8-iki jégesők után keletkezett viharos szelek nyomán süllyedt a rendes alá.

A buza aratását és hordását ország-szerle nagyobbára már bevégezték s a cséplés mindenütt serényen folyik.

A szemtermés minősége gyengébb, mint a múlt évé s a hektolitersúly nagyobbára 77—82 kgr. között váltakozik.

A szalmatermés általában mindenütt jó volt.

Nagyobbára a cséplési adatok szerint termelt kat. holdankint 7.60 q, összesen 16,003.000 q buza. A legutóbbi hivatalos termésbecslésben közölt adatokkal szemben ezuttal mintegy 317.200 q esökkenés mutatkozik, a melynek legnagyobb része azonban onnan származik, hogy az elemi csapások által megsemmisített vetés terület nagysága akkor még nem volt ismeretes. A múlt évben termelt 17,597.000 métermázsa.

A vármegyénként mutakozó termés-átlagokat és összes termésmennyiségeket összehasonlítva a múlt évi végleges terméseredményekkel, a következő képet nyerjük Erdélyből:

	K.-hold	Atl.	Méterm.	Tavaly
A.-Fehér	67.806	7.32	495.661	421.196
B.-Naszód	23.797	6.97	165.865	151.446
Brassó	10.313	10.81	111.483	76.732
Csik	4.354	7.16	31.175	27.428
Fogaras	18.581	7.22	134.155	66.240
Háromszék	26.347	7.94	209.195	79.841
Hunyad	74.673	7.14	533.165	514.788
K.-Küküllő	33.022	7.09	234.126	715.354
Kolozs	75.198	5.92	445.172	457.788
M.-Torda	54.748	6.62	362.432	289.354
N.-Küküllő	43.973	6.82	299.896	244.694
Szeben	34.912	8.10	282.795	259.115
Sz.-Doboka	62.052	6.66	413.266	313.866
T.-Aranyos	61.690	6.79	418.875	340.080
Udvarhely	34.465	6.09	209.892	162.958
Összesen	625.932	6.95	4,347.153	3,569.854
Jul. 22-én volt		6.97	4,361.971	

A múlt vetés jelentéssel szemben Kolozsmegye termése 38.300 mm.-val (átlag 51 kg.-al) csökkent.

A rozs aratását mindenütt befejezték. Hordása és cséplése legtöbb helyen még folyik, de elvéve főleg kiszgazdáknál már ezt a munkát is bevégezték.

A cséplési eredmények több helyen még a próbacséplések alapján várt mennyiséget sem igazolták. Emelkedés kevés helyen tapasztalható. Javulás mutatkozik a legutóbbi becsléssel szemben (mindenütt kerekszámban), Háromszékben 8.400 q-val (átlag 46 kg.-al), Szolnok-Dobokában 7.500 q-val (átlag 174 kg.-al) stb.

A rozs szalmatermése mindenütt jó. A részben már befejezett cséplések eredményei szerint termelt kat. holdankint átlag 6.96 q, összesen kerekszámban 13.513.000 métermázsa. A legutóbbi termésbecsléssel szemben tehát mintegy 265.400 q visszaesés mutatkozik, amiből csak 81.400 q származik a terület csökkenéséből, míg a többi a cséplésnél előfordult csalódásra vezethető vissza.

A múlt évben termelt 12.790.000 q.

Az árpa a sik vidékeken mindenütt le van aratva és hordása, valamint cséplése folyamatban van. Az eredmény mennyiségre nézve kielégítőnek ígérkezik, minőségére nézve azonban nem kifogástalan. Sok a sárga szem és így elsőrendű sörárpa aránylag kevés van. A szemek egyébként teltek és a szalmatermés is kielégítőnek mutatkozik.

Az erdélyi vármegyékben a termés a korán elvetett árpánál kielégítőnek ígérkezik, ellenben a késői vetésűek többnyire gyengék, szalmája pedig rövid és ritka.

Ez idő szerint kat. holdankint átlag 7.90 métermázsa, vagyis összesen kerekszámban 14,636.000 métermázsa árpa-termés várható Magyarországon.

A múlt évben termelt 16,023.000 métermázsa.

A zabot az erdélyi vármegyék kivételével, hol helyenkint még zöld zabvetések is vannak, az ország legnagyobb részében aratják és sok helyütt már csépelik is. A hozam általában közepes. A szem minősége nem mindenütt kielégítő. Szalmája azonban hosszú és elég bő termést ígér.

Szembeállítva a katasztrális holdankint remélhető termésátlagokat a legutóbb közzétett vetésjelentésben közölt adatokkal, kitűnik, hogy a zabtermés kilátásai (mindenütt kerekszámban): Fogarasban 28.000 q-val (kat. holdankint mintegy 149 kg.-mal) és Szolnok-Dobokában mintegy 23.000 q-val (kat. holdankint 65 kg.-mal) emelkedtek.

Ezzel szemben Beszterce-Naszódban 12.000 q-val (kat. holdankint 51 kg.-mal), Csikban 13.000 q-val (kat. holdankint 60 kg.-mal) és Maros-Tordában 32.000 q-val (kat. holdankint 138 kg.-mal) csökkentek a zabtermés kilátásai.

gyar földbirtokos osztályt, hogy a földbirtokoknak igen nagy része jutott már is a románok kezébe a nagy forgalomban. Az Altruista bank az állami birtokok parcellázásával van jelenleg elfoglalva Erdélyben és arra még nem elég hosszú a keze, hogy a földéhes román bankok karmaiból az eladó birtokokat magához kaparintsa, hogy a nemzeti birtokpolitikai és szociális viszonyok mérlegelésével telparcellázhassa, mert még nincsen meg az a szerve, az a működő kereke, amelynek segítségével idejében tudomást szerezhetne az ingatlanok eladásáról. Ha ez a szerve még soká hiányozni fog, természetszerűleg erősíteni fogja késedelmével azon proletár osztályt, amelynek tagjai aközvetítésnek olykor busás jövedelmeket termő mezején, megelégedett arccal, vastag bőrszivarból füstölve élnek vigan világukat. Növeli azok számát, kik pók módjára a sarokba húzódnak, hogy onnan észrevétlenül rohanjanak kiszemelt áldozataikra, a földjüket eladó birtokosokra, csak azért, hogy a lebecsült potomáron megvásárlandó birtokot feldicsérik majd és pár ezer korona haszonnal az Altruista banknak, mint a magyar föld megmentői, átadják azt.

Föltétlenül joga van az O. K. H.-nak és a mai pénzviszonyok között indokolt és szükséges is a feleknek a törlesztésre való szorítása, nem is kifogásoljuk ezt, hanem a legnagyobb mértékben kifogásoljuk azt, hogy egy társadalmi osztályra akarják zudítani azt a terhet, amelyet az egész magyar társadalom is alig bír. Mindez pedig egyúttal a magyar földbirtok politikának a rovására is megy, amelynek megteremtésére a magyar állam 15 milliós bankot létesített.

Az igazgatóság ezen intézkedése f. hó 10-én lépett életbe, amelyet a gazdaközönségnek figyelmébe ajánlunk.

T. B.

A székelyek gazdálkodása Maros-Tordamegyében.

Irta: Gáspár József.

VIII.

A *családi élet* megtartotta a régi patriárkális jellegét: az asszony a férjével úgy beszél, mint „uráról”; a férj letegezi a feleségét, de az asszony a „kend” (kigyelmed) megszólítást használja. Hasonló viszony van az apa és gyermekei között: a gyermek „édesapám” vagy „apámuram” szólítja atyját, „édesanyám” az anyját.

Az asszony és a gyermekek részéről használt, „urazás” azonban a férjjel, az apával szemben, nem a közönséges használatban álló értelemben veendő, hanem a régi patriárkális vonatkozásban, mely egy értelmű, az örökös, a gondos, a szerető „atyával”.

A jelzett családi békét, az egyszerűséget és a tisztaságot azonban csak ott lehetett felalálni, ahol a *pálinka* — a székelyek legtöbb bajának oka és forrása — nem fészkelte be magát, mint mindennapi látogató a családba. Ahol a pálinka lett ur az ész felett s nyugozta le az akaratot, — életerőben, vagyonban és erkölcsben járványszerű pusztulást találunk Sajnos már nem egy község képe árulja el ezt a jelenséget. Megfordultam olyan községben (nevét nem említem), amelyben az évi pálinka-

fogyasztás 80.000 liter — szóval nyolcvanezer literre ment. Tehát csupán pálinkára ez a község 48 ezer koronát adott. S mégis amikor előadásom során a jobb talajmivelő eszközök beszerzésére s a helyes trágyakezezésére buzdítottam, olyan készen álló volt a feleletük erre — „nincsen hozzá mód”. A napszámviszonyok iránt érdeklődve, ahol csak felvettem azt a kérdést, hogy mit fizetnek a napszamosoknak? azt a feleletet kaptam egybehangzóan mindenütt — a munkanemek és az időszakok szerint 1 koronától fel 3 koronáig, koszt s *háromszor pálinka*.

A székelyek között nincsen összejövétel, ha egymás között vannak, pálinkaívás nélkül sem nem történetik családi esemény (keresztelés, esküvő, temetés), hogy ne járjon kézzől-kézre s egymásra köszöngetve a *pálinkás üveg*.

A pálinkaívás általános a székelyek között, de vigasztaló ebben az a körülmény, hogy a röviden vázolt tultengést csak vagy három községben találtam, a többiekben a mértékletesnek nevezhető határokat betartják, egy-egy község peddig a „józanéletű” jelzőt is joggal kiérdemelte.

A tudásra a gazdasági ismeretek megnevezésére való törekvésüket sem illetheti gáncs. Egy község kivételével, mindenütt ahol előadásokat tartottam, zsufolásig megtöltötték az iskola vagy a népháznak az összejövetelekre, ülésekre fentartott teremt. Egy és fél, sokszor 2 óráig tartó előadást is figyelemmel hallgatták elejétől végig.

A székelyek *hit életében* sem lehet hanyatlásról beszélni, még ott is, ahol a pálinka az életerőben és vagyonban már jókora rombolást végezett, szorgalmasan járnak templomba, valahányszor szállítják őket a harangok hívogató hangjai. Erre való tekintettel éppen a vasárnapi előadásaimat mindannyiszor a templomozás után tartottam meg. S így nem egy községben érkeztem meg akkor, mikor a templomba vonult a nép, vagy már bent volt s a nyitott ajtón verődtek át a „Te benned biztunk...” hangjai. A bevonulók hosszú sora, a templomba pedig minden helynek elfoglalása mind meg annyi bizonyítéka a hitélet erősségének és a nem színtelt, hanem a valódi, lelkeket átható ajtatóságnak.

Sok szép vonása van a székelynek, amely mellett a rovására írható hibák elenyésző kicsinyek, de éppen azért, hogy kicsinyek, kell reá terelni a figyelmet, mert a százados fölgyet is a legkisebb ellensége — a kéreg alatt élő szű emésztí meg.

II.

A haladásra vezető útmutatás és javaslat.

Amit egy rövid téli szemlénél megfigyelni lehetett az I-ső fejezetben dióhéjba foglalva röviden leírtam. Rövid volt ugyan a szemle, arra azonban mégis elég, hogy a hibák felismerhetők legyenek s ezek alapján meglehessen találni a haladásra vezető utat. Ebben a fejezetben is, amelyben a haladásra vezető leg-

közelebbi teendőket — az első lépést kísértem meg a szerzett tapasztalatok után megjelölni és felsorolni, azt a sorrendet tartottam be, melyet az I-ső részben követtem.

Állattenyésztés.

A székelynek, a történelem lapjai tanúsítják azt, a multban, az első helyet gazdálkodásában, az állattenyésztés foglalta el, ebből volt természetesen a fő jövedelmi forrása is. A megadoztatásukat is úgy vezették be, hogy ökrök ajándékozására hívták fel s így a székely az első adóját állatokban róttá le. A viszonyok a székelyt jelenleg is arra utalják, hogy gazdálkodásában n főszlyt az állattenyésztésre tekintesse: szántóföldje kevés s ami kevés van, annak is termőereje gyenge fekvése lejtős s ennél fogva sem így, sem úgy jövedelmező növénytermelésre nem alkalmas. Ahol pedig ebben a tekintetben kedvező a helyzet, ott az az általános akadály van a jövedelmező növénytermelés útjában, hogy a nagyobb forgalmi pontoktól távol esnek s az értékesítését pedig (kicsinyben vékánként adnak el) kivannak szolgáltatva a követelő kereskedelemnek.

Az állattenyésztésnél pedig a jelentőségét s a benne fekvő tőkék értékét tekintve, megint első sorban helyezük:

A *szarvasmarhatenyésztést*, melynek felendítésére azok mellett, amelyet eddig a miniszteri kirendeltség és a gazdasági felügyelőség az apaállatok beszerzése és tartásának segélye zésével tettek, — továbbá teendő az anyaállatok — a tehének helyes megválasztására is buzdítani a gazdákat s mind a két ivaru tenyészállat megválasztásánál reáterelni a figyelmet arra, hogy a *tejelőképesség* is felvétessék a kellékek sorába. Szükségesnek tartom tehát, hogy az apaállatok beszerzésénél ne csak azoknak esetleg fajtisztasága és külsője vétessék elbírálás alá, hanem amit a tejszövetkezetek szempontjából igen kívánatosnak tartok az is, hogy a beszerzendő — a vételre felajánlt — bikának anyja milyen tejelőképességgel birt. Ebből a célból a tejszövetkezetekkel kapcsolatban valamelyes törzskönyvszerű feljegyzést javasolok. Már kísérletezünk vele, amelyben ha egyéb nem is, de a tejhozam — a tejelékenység — bejegyzésre tálaljon. Hogy így egyoldalról a tenyészbika, más oldalról pedig az üszök kiválasztásával — a tehének tejelőképessége emelkedik, mert a beállított tejszövetkezetek a legideálisabb üzemi vezetés mellett is csak úgy tarthatják fen magukat, ha a jelenlegi napi átlagot emelni tudjuk. Az ez időszakos 3—4 literes átlag a tejszövetkezeteket nem szilárdíthatja meg, akkora napi átlaggal sem a tehén tartására fordított munkát, sem pedig a feleletett takarmányt, a 12—14 filléres tejárrakkal megtéríteni nem lehet. Minthogy a tej mennyisége adja a tejszövetkezetekhez a realis alapot — tényleg ettől függ a tejszövetkezetek léte vagy nemléte.

(Folyt. köv.)

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatós férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kelmelők és finom angol és francia zsebkendők.

Műl len és chilzen ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fia és leányka ruháknak minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utóda

fehérnemű, vászon és szőnyegnagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

Telefon-szám 367.

Telefon-szám 367.



Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágynemű rendszeresen készitve, olcsó árban található. — Minden fajta és nagyságú szalon, ebédlő és konyha-szőnyeg, gyapjú és csipkés ágyneműk.

2005 Amerikai önműködő ablak-rolletták egyenként

557 Ióraktára.

Jelenleg kat. holdankint átlag 6.64 métermázsa, összesen kerekszámban 11,604.000 métermázsa zabtermés várható egész Magyarországon.

A múlt évben termelt 13,014.000 métermázsa.

A *tengeri* az erdélyi vármegyékben az utóbbi száraz és meleg időjárás következtében jól megerősödött, elvirágzott és szépen kezd megerősödni. A tengeri termés-kilátásairól Erdély egyes vármegyéiből minősítő számadatokat az alábbi kimutatás foglalja magában.

(A kitűnő termés-kilátások jelzésére 1, a jóra 2, a közepesre 3, a gyengére 4, a rosszra pedig 5 számjegy használatik).

Alsófehér 2 (2), Beszterce-Naszód 3 (3), Brassó 2 (2), Csik 2 (2-3), Fogaras 2-3 (2-3), Háromszék 2 (2), Hunyad 2 (2), Kisküküllő 4 (4), Kolozs 2-3 (2-3), Maros-Torda 3 (4), Nagy-küküllő 2 (2), Szeben 2 (2), Szolnok-Doboka 3 (3), Torda-Aranyos 2 (2), Udvarhely 3 (3).

(A zárjelben foglalt számok a legutóbbi minősítésre vonatkoznak).

A *burgonya* fejlődését a hosszas szárazság sok helyütt visszavetette. Néhol sárgul és fonnyad a levélzete, peronospora és levélfodrosodás is lépett fel számos helyen, de ezen károk ellenére is a termés-kilátások az ország legnagyobb részében kielégítőek.

A burgonya termés-kilátásairól Erdély egyes vármegyéiből beérkezett minősítő számadatokat az alábbi kimutatás foglalja magában:

(A kitűnő termés-kilátások jelzésére 1, a jóra 2, a közepesre 3, a gyengére 4, a rosszra pedig 5 számjegy használatik).

Alsó-Fehér 2 (2), Beszterce-Naszód 2 (2), Brassó 3 (2-3), Csik 2-3 (2-3), Fogaras 2-3 (2-3), Háromszék 2 (2), Hunyad 3-4 (3-4), Kisküküllő 3 (3), Kolozs 2 (2), Maros-Torda 3 (3), Nagy-küküllő 3 (3), Szeben 2 (1), Szolnok-Doboka 2 (2), Torda-Aranyos 3 (2), Udvarhely 3 (3).

(A zárjelben foglalt számok a legutóbbi minősítésre vonatkoznak).

A *kerti vetemények* a legtöbb helyen kielégítően állanak.

A *bab* és *egyéb hüvelyesek* szintén esőt kívánnak, a szárazabb vidékeken szemük apró maradt. Ahol bővebben volt csapadék, ott igen jól fejlődtek.

A *komló*. A komlóra nem volt kedvező az előző sok csapadék és hűvös idő. Nem hajtott elegendő oldalágat és emiatt termése csak közepesnek ígérkezik. A korai komlót már szedik; a késői csak most virágzott és most növeli tobozait. Az ültvények egészségesek, növényi betegség vagy rovar nem bántja.

Köles és tatárka. A korai köles tulnyomólag jól sikerült, a késői ellenben gyenge.

A *cirok* szakálát növeli és magas, erőteljes száru.

Kender és len. A kender nyüvése nagyobbára be van fejezve, áztatják és szárítják. Közepes és jó termést adott.

A *dohányban* a szárazság és jégverés okozott károkat. Törése megkezdődött kielégítő eredménnyel.

Cukorrépa és takarmányrépa. A cukorrépa a szárazságnak eléggé ellenállott, csupán a szárazságtól leginkább sújtott vidékeken akadt meg fejlődése és levelei is fonnyadnak, de állapota, itt is annyira kielégítő, hogy ha idejében kellő csapadékot kap, még igen jó termést adhat. A takarmányrépa levélzete is sűrű, gumója nagy és ennél fogva kedvező termésre ad kilátást.

Mesterséges takarmány. A lucernát harmadszor kaszálják, termése a csapadék eloszlása szerint különböző. A család-mádé szépen feljavult. A zabos búkőny termése tulnyomólag közepes. A muhar legjobban bírta a szárazságot. A tarlóba vetett takarmányok nem jól kelnek és a kikelt vetések nem fejlődnek. Az újabb beállott esőzésektől ezeknek is jobb fejlődését lehet remélni.

Rét. A havasi réteken a szénakészítés még tart, az eredmény jó. Egyes erdélyi vármegyékben a korábbi tulsok esőzés miatt az anyaszéna kaszálását elhalasztották és a részben megőregedett füvet csak most kaszálják. Ezekben a helyeken már nem lehet sarjura számítani.

A *legelő* az ország nagyobb részében kopár.

Szőlő. A szőlőt ért elemi csapások, kivált a korábbi nagy jégverések és az újabb mindinkább terjedő peronospora, nemkülönbön a lisztharmat és szőlómoly kártételei többé-kevésbé mindenütt megviselték. A peronospora nagy elterjedését nemcsak az okozta, hogy egyes szőlősgazdák a permetezést elmulasztották, vagy nem helyesen végezték, hanem az is, hogy a gondosan permetezett szőlőkről az esőzések a permetezést lemosták. Legkedvezőbbek még az alföldi homoki szőlők, valamint az északnyugati és északkeleti felföld szőlői. Erdélyben az eddig elég kedvezően mutató szőlőben a peronospora újabb szintén nagy mértékben fellépett és nemcsak a levélzetet, de már a fürtöt is megtámadta. A jól permetezett és jól kezelt szőlőkben azonban a kilátások továbbra is kedvezőek.

Gyümölcs. Az ország egyes vidékein a késői gyümölcsökből közepes termés várható, néhol a kilátások azonban igen gyengék. Alma és körte tulnyomólag közepesen mutatkozik s néhol szilva is. Ezeket a kilátásokat azonban a férgesedés hova-tovább csökkenti és az utóbbi zivatarok a gyümölcsben több helyen szintén nagyobb károkat okoztak.

— **Állatdíjazás Nagypetriben**. Az Erdélyi Gazdasági Egylet kolozsmezei szakosztálya a m. kir. földmívelésügyi miniszter úr támogatásával augusztus, szeptember, október hónapokban Kolozsvármegye kigazdái által felhajtandó erdélyi fehér (tenyész) szarvasmarhák megbírlása okából *járású tenyészállatdíjazásokat* rendez. Az első állatdíjazás augusztus hó 25-én a hidalmási járás Nagypetri községében lesz. A bírálóbizottság elnöke Vásárhelyi István, tagjai Sykó Kanuth, Hatfaludy Ferenc, Császár Gábor, Jósá Samu, Nagy Mihály, Macsellár Emil, Mihály Márton.

— **A kolozsvári gazdasági akadémia gyógynövénytanfolyamának befejezése**. A kolozsvári gazdasági akadémián július 29-től augusztus 6-ig folyt le a gyógynövény-ismertetési tanfolyam, amelyen vidéki lelkesek és tanítók nyertek kiképzést a hazánkban vadon termő gyógynövények felismerése, gyűjtése és értékesítése tekintetében. Egyben be lesznek avatva a tanfolyambeliek a hazánkban természetes gyógynövények természetésének a főbb ismereteibe. A tanfolyam a gazdasági akadémia gyógynövénytelepén volt. A tanfolyam előadója és vezetője Páter Béla dr. akad. igazgató, egyetemi magántanár volt, mellette közreműködtek: Gróf Béla dr. tanársegéd és Irk Károly dr. kir. vegyész. A tanfolyamra közel 200 hallgató jelentkezett, kiknek legnagyobb része ösztöndíjért is folyamodott. Ösztöndíjas hely csak 20 volt, utóbb ezek számát 29-re emelte fel a miniszter. Kik ösztöndíjat nem kaptak, azok közül számosan saját költségükön hallgatták a tanfolyamot.

— **A II. országos szövetkezeti kongresszus előkészületei**. Az október hónap 24-én Budapesten tartandó II. országos szövetkezeti kongresszus előkészítő munkálatait már serényen folytatják. A „Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége” most szólítja föl a magyarországi szövetkezeti kötelekeket, hogy a kongresszus érdekében a legszélesebb körű propagandát fejtsék ki. Miután a szövetség több száz résztvevőre számít a kongresszus céljaira a fővárosi vígadó teremt bérelték ki.

— **Az Altruistabank körlevele**. Lapunk más helyén foglalkozunk a földhitel megszorításával, amelynek kapcsán az Altruista bank hiányos hírszolgálatáról is megemlékeztünk. Itt közöljük az Altruista banknak a törvényhatóságokhoz intézett körlevelét, amely alkalomból szükségesnek tartjuk a magunk részéről felkérni a Gazdaközönseget, hogy ha eladó birtokról tudomást szerez, azt a banknak akár direkt, akár pedig a törvényhatóságok útján lehetőleg tudomására juttatni igyekezzen. A körlevél a következő: «A törvényhozás az 1911. évi XV. t.-c. alapján mint új intézetet szervezte a magyar földhitelintézetek országos szövetségét. Az intézet programja a földmívelésügyi miniszter irányítása mellett és az állami célnak megfelelő terv alapján minden közvetítői haszon nélkül ingatlan földarabolásoknak és telepítéseknek lehetővé tétele és végrehajtása; kis- és középbirtokok keletkezésének előmozdítása; nagyobb korlátolt forgalmu ingatlanokon a kisbirtéki rendszernek és bérlet-szövetkezeteknek létesítése és meghonosítása, valamint kivándorlóknak tervszerű visszatelepítése. További feladata a községek, közbirtokosságok és törvényhatóságok részére közlegelők szervezése, illetve gazdasági munkásházak építése, valamint az ingatlan földarabolásoknál olcsóbb kölcsönök nyújtása. Az intézet a most vázolt fontos nemzeti és szociális, birtokpolitikai feladatoknak azonban csak úgy felelhet meg, ha különösen a közigazgatási hatóságok részéről kellő támogatásban részesül. Kéri ennél fogva az intézet, hogy a törvényhatóságok irányítsák úgy az egyesek, mint a közönség figyelmét az intézet felé és a vármegye területén előforduló parcellázásokról, legelő és munkásház-építési kölcsön-szükségletekről minden esetben értesítsék az intézetet. Különös súlyt vet az intézet arra, hogy nemzetiségi vidékeken megerősítse a magyarságot. Ezért különösen ha ily vidéken e célt szolgáló birtok kerül eladásra, kéri erről az intézetet még oly időben értesíteni, hogy még idején megtehesse a szükséges lépéseket.

— **A méhesaládok kitételese**. A tavasszal beállott késői fagyok által előidézett általános mézhiány miatt az ország legtöbb helyén a méhesaládok aligha lesznek képesek kitélelni. Szükséges tehát, hogy a méhek őszi és tavaszi mesterséges etetéséről gondoskodjanak. A szakemberek erre a célra leginkább a felfőzött nyers cukrot ajánlják. Miután azonban a cukor a reá háramló magas adótétel következtében ezen szükségletre drága, fölterjesztést intézett a Magyar Méhészeti Egyesületek Országos Szövetsége a pénzügyminiszterhez, hogy a folyó évi őszi és jövő évi tavaszi szükséglettel céljaira 5000 métermázsa nyerscukornak adómentességet engedelmessen. A fölterjesztés szerint az adómentes nyerscukor csakis 4 százalék homokkal és 1 százalék fűrészporral keverten volna forgalomba hozható azon cukorgyár által, amelyet a pénzügyi kormány ezen anyag kiszolgáltatására a Cukorgyárosok Országos Egyesületével együttesen erre a célra fölhatalmazna. Az egyes méhészeknek kiszolgáltatható mennyiség méhesaládonként az

1912. évi őszi és 1913. évi tavaszi etetésre 5 kilógrammnál több nem lehetne. Az egyesület a kérelmet támogatás végett megküldötte a földmivelségi miniszternek is.

— **A saazi komlóplacról.** Az O. M. G. E. tudósítójának jelentése szerint az utolsó időben a saazi piacon úgy a termesztők, mint a fogyasztók és a közvetítő kereskedelem várakozó állápontra helyezkedtek. A komlókeretek állása és a rendkívül kedvező időjárás jó középhozamra nyújtanak kilátást és amely arányban javulnak a terméskilátások, oly arányban csökkennek az árak, úgy hogy legutóbb az 1911 évi saazi komló 50 kilógrammonként 140–160, az idegen komló pedig 80–120 korona ár mellett csak kisebb tételekben és szórványosan talált vevőre. Az új árut alig keresték. Egyébként a komlónövény állása egyre javul, mert az időjárás rendkívül kedvező. A napokban a legszebb kilátások mellett már kezdetét veszi a szedés.

— **Országos szőlőkiállítás Budapest.** Lapunkban már volt szó arról, hogy a M. Szőlősgazdák Országos Egyesülete szeptember végén vagy október elején, Budapest országos jellegű szőlőkiállítást óhajt rendezni. A MSzOE. igazgatósága már most megtette illetékes helyen puhatolódzásait abban az irányban, vajjon a helyzet ilyen kiállítás rendezésének megfelelő-e? Mihelyt erre vonatkozólag a felelet beérkezik és kedvező lesz, azonnal szét fognak küldetni a felhívások az összes nagyobb csemegeszőlőtermelőkhöz a kiállításon való részvételre. Szőlőkívül kiállíthatók lesznek a szőlő (és egyéb gyümölcs) szedésére, eltartására, csomagolására, esetleges feldolgozására stb. vonatkozó eszközök is. Bővebb felvilágosítást nyújt e tárgyban a MSzOE. igazgatósága (Budapest, IX., Üllői-ut 25).

— **Beiratások az állatorvosi főiskolába.** A budapesti m. kir. Állatorvosi Főiskolán a beiratkozások az 1912–1913. tanévre szeptember hó 1–8-ig bezárólag fognak megtartatni. Az állatorvosi tanfolyam, melyre gimnáziumi vagy reáliskolai bizonyítvány alapján történik a felvétel, négy évig tart, okleveles gazdászok azonban, ha érettségi bizonyítványuk is van, három év alatt is elvégezhetik. Szorgalmas és szegénysorsu hallgatók számára **állami ösztöndíjak** vannak nagyobb számban rendszeresítve oly formán, hogy jeles érettségi bizonyítvány alapján beiratkozó hallgatók 600 K, jó érettségi bizonyítvány alapján beiratkozók 400 K ösztöndíjban részesülhetnek, mely ösztöndíj a tanfolyam közben tanúsított előmenetelhez képest 800 K-ra emelkedhetik. Ezenkívül a szorgalmas hallgatók a tandíj fizetésének kötelezettsége alól is felmenthetők. Ugy az ösztöndíjakért, mint a tandíjmentességért a beiratkozás alkalmával kell a földmivelségi miniszterhez címzett kérvényeket a főiskola rektori hivatalánál benyújtani.

— **Új szabadalmak.** A Szabadalmi Hivatal a gazdákat érdekelhető alant felsorolt szabadalmakat adta meg a legutóbbi időben. Lajstromszám 56781. Burgonyaültető és aratógép. 56805. Ásó, illetőleg lapát, gördülő boronák számára. 56806. Gördülő borona. 56815. Egyesített ásókapa, lapát, csákány, balta és fűrész. 56837. Talajművelőgép. 56830. A barázda szélesség és mélység szabályozására szolgáló berendezésekkel ellátott eke. 56837. Berendezés vetőgépeken a vetendő magmennyiség változtatására. 56936. Kézi vetőgép. 56988. Kaszarendszerű aratógép. 57031. Gép repafejek vágására. Ezen szabadalmak részletes leírásai és rajzai nyomtatás alatt vannak és körülbelül 6 hét múlva jelennek meg és rendelhetők meg.

— **Vetőmageladás az állami birtokokról.** A kishéri, bábolnai, mezőhegyesi és fogarasi méneshirtokok, valamint a gödöllői m. kir. koronauradalom gabona- és terménykészletéből az erre alkalmas minőségű magvakat vetőmagul kiadják a gazdáknak. Az eladási árat Kishérré, Bábolnára, Mezőhegyesre és Gödöllőre nézve a budapesti tőzsdei, fogarasra nézve pe-

dig a fogarasi piacon jegyzett árak szerint állapítják meg. Egy gazdának egy és ugyanazon gabonanemből 100 métermázsát, egyéb magvakból pedig 10 métermázsát engednek át. A vásárolt vetőmag kizárólag csak vetésre fordítható. Ezért a megrendelő gazda kívánatra igazolni tartozik, hogy a megrendelt vetőmagra saját gazdaságában tényleg szüksége van. A szállítást a legközelebbi vasuti állomásra mindegyik birtok ingyen teljesíti. Az őszi gabonára október 1-ig, a tavasziakra pedig december végéig fogadnak el előjegyzéseket az uradalmak igazgatóságai.

Használjon szaggatás, fejfájás, oldalnyílalás, hát- és derekfájdalmak ellen

Dr. **BOROVSKY**-féle kellemes szagu **BOROLINT.**

Ára 80 fillér, próbátíveg 50 fillér. Mosakodásra, szépitő és legjobb fertőtlenítő **BOROLIN-SZAPPANT.**

Ára darabonként 30 és 80 fillér. Nyálkaoldásra, köhögés és rekedtség, ellen **BOROLIN-CUKORKÁT**

Ára csomagonként 20 és 40 fillér. Kapható mindenütt. — Kapható mindenütt.

— **Újabb peronoszpóra bajok.** Az Ampelologiai Intézet július hó 30-áról közli, hogy a július 24–30-áig hozzá beérkezett vizsgálati anyag alapján a peronoszpóra megjelenését a dési (Szolnok-Doboka m.), kolozsvári (Kolozs m.), tordai (Torda-Aranyos m.), szászrégeni (Maros-Torda m.), magyarigeni (Alsófehér m.) járásokban állapította meg. Az időjárás a jelzett napokon inkább kedvezett a baj továbbterjedésének, mint akadályozásának, amennyiben főképpen eleinte napirenden voltak a bő, esős zivatarok, bár a hőmérséklet elég magasan állott éjjel is.

— **Kertészek állami kiképzése.** Hogy az annyira jövedelmező gyümölcs- és zöldségtermelést minél jobban elterjeszszék, a földmivelségi miniszter elrendelte, hogy az állami kertészetekbe és erdészetekbe munkásokat fogadjanak fel oly célból, hogy ott egy-két év alatt e munkások a fagondozásban és a gyümölcsstermelésben, csomagolásban, valamint a zöldségtermelésben a kellő gyakorlati jártasságot megszerezvén, mint gyakorlott munkások munkavezetőkül az állami kertészeti telepeken vagy magánosok kertészeti telepein legyenek alkalmazhatók, vagy pedig, mint a fagondozók ideiglenesen a községeknek legyenek átengedhetők. Amennyiben a zöldségtermelésben kiképzett egyének csoportokba állva közös termelésre lesznek hajlandók, őket a földmivelségi miniszter a városok mentén való letelepedésben s külön zöldségtelepek felállításában állami támogatásban is részesíteni fogja. Fölvételért legkésőbb ez évi október elsejéig a földmivelségi miniszterhez kell folyamodni.

— **A szövetkezetek és az új adótörvények.** Az altruista szövetkezetek köréből napnap után több megkeresés érkezik a «Magyarországi Szövetkezetek Szövetségéhez», melyekben a szövetkezetek vezetői az új adótörvények egyes nehezen megérthető intézkedései iránt érdeklődnek. A Szövetség a törvény végrehajtási utasításának kibocsátásakor a szövetkezetek kívánságának eleget téve, ismertetni fogja a szövetkezetek adózásának új rendszerét s egyúttal gondoskodni fog arról is, hogy a szövetkezetek adó- és illetékügye egy könnyen áttekinthető munkába összefoglaltassék. A könyv megírásával Dömötör László dr.-t és Mészáros Kálmánt bízták meg.

A MAGYAR JELZÁLOG HITELBANK

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE
(Jókai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő **H A Z A K R A**
15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET nyújt.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszállandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
bizalmi férfiai adnak véleményt.

A KÉPVISELŐSÉG elfogad TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.
Telefonszám 27.

2001

Eladó

mangalica sertések:

1 drb 2 $\frac{1}{2}$, éves kan
12 „ 2–4 „ koca
10 „ 1 $\frac{1}{2}$ „ koca
felvilágosítást ad:

Belle László
gazdatiszt

Magyar-Csesztve,
u. p. Marosujvár.
2779

Internationalis Kereskedelmi Ügynökség és Közvetítő Iroda

Kolozsvárt, Jókai-u. 11. földsz. ajtó 9.
Üzletköre kiterjed bel- és külföldi ház, birtok, erdő, bánya és az összes a kereskedelemben vágó vételek és eladásokra.
Az ügyletek lebonyolítása és levelezés magyar, német, román, francia és angol nyelven történik. — Bel- és külföldi összeköttetésem révén közvetítések, egyeztetések szolidan és gyorsan intézettek és megbízások legpontosabban eszközöltetnek.
Telefon 1073. **Sürgőnycim: Hajnal.**
Tisztelettel: **HAJNAL J.**, tulajdonos. 2768

A LEGNAGYOBB ÁLLAMI ÉS ELSŐ DIJAKKAL KITÜNTETVE

Bogyay Gyula tájkertészete
tájkertész és kertépítő
BUDAPEST

Telefon 25–33. Kerttechnikai iroda: Telefon 25–18
2278

VII., Gizella-ut 15.
(Lakás: Stefánia-ut 1. szám.)

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLBTT
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
TOKAJI LÁSZLÓ.
A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

Zsákot, Zsineget, ponyvát, szőlőkötöző fonalat vásároljon a 30 év óta legmegbízhatóbbnak elismert FISCHER-féle zsák- és ponyvagyárban Budapest, Nádor-utca 31-33. A Fischer-féle szőlőkötözőfonál jobb és olcsóbb, mint a raffia. — Pontos, szolid kiszolgálás. Ponyvakötöző Intézet. — Tessék ajánlatot kérni.

Keresek egy ügyes fáradhatatlan béresgazdát, aki egy nagyobb intenzív gazdaság vezetésére alkalmas lenne. Cim a kiadóhivatalban megtudható. 2776

Földmives iskolát végzett, 10 évi gyakorlattal bíró, a gazdálkodás minden ágában teljesen jártas, 33 éves, családós, **kiszolgált katona,** beszél: magyarul, románul, **Gazdatiszti, ispáni, vagy számtartói állást keres.** Fizetés egyezség szerint. Állását rövid idő alatt elfoglalhatja (2 hónap alatt). **Cime: a kiadóhivatalban.** 2777

Szuperfoszfátot és minden egyéb műtrágyaféléket ajánl a **Műtrágyát Értékesítő Szövetkezet** Budapest, V. kerület, Fürdő-utca 8-ik szám. 2769

A „Nagyszebeni Földhitelintézet”-től 10-50 éves lejáratu **olcsó ingatlan jelzálog-kölcsönöket, szerzek** konvertálok más intézeti terheket, rendbeszedem egyáltalán az elhanyagolt telekkönyvi birtok és teherállapotokat, gyors és költséget kímélő eljárással. A „Nagyszebeni Földhitelintézet”-től adó- és egyéb levonásmentes, óvadékképes, különösen katonai óvadéku alkalmas, a földszéken is jegyzett 50 év alatt kisorsolandó 4 1/2 %-ot tisztán jövedelmező zálogleveleket. A szelvények költségmentesen az intézetnél Nagyszebenben és a „Kolozsvári Kereskedelm. Banknál” ki-fizettetnek 2018. **A legmegbízhatóbban közvetitem:** magán- és bérházak, birtokok és bérletek, erdők, bányák és ezek termékeiük adás-vételi ügyleteit. **Telefon: 859. sz.** **Erdélyi erdő-, faanyag- és bányaügynökség** **GOMBOS BENŐ Kolozsvár, FERENCZ JÓZSEF-UT 13. SZÁM ALATT.** A „Nagyszebeni Földhitelintézet” kizárólagos ügynöksége

Homlokzatok és belsőhelyiségek meszelésére a legjobb és a legtökéletesebb **BAZALTFESTÉK** Kimerítő ajánlatot és mintát szívesen küld: **LUZ EDE és TÁRSA festékgyára BUDAPEST, VII, ker., Örnagy-u. 4.** 2767 II.



A KOLOZSVÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR és HITELBANK Részvénytársaság alaptőkéje 2.000.000 korona teljesen befizetve. Tartaléktőkéje és egyéb alapjai 1.282.520 korona 33 fillér.

Irodák: **Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. szám. (Saját házában.)** Üzleti órák reggel fél 9-től déli fél 2 óráig. **Áruraktári osztály** a pályaudvar mellett Baross-tér 3. szám. **Zálogház:** Király-u. 3. szám alatt. **Értékpapirokat vesz és elad,** valamint ezek eladását közvetíti idegen számlára, mindig a legelőnyösebb feltételek mellett. **Utalványokat állít ki** külföldi piacokra a nap árfolyamon. **Árukra előlegel ad** készpénzben, ha azok áruraktáraiba be vannak tárolva. **Áruk betárolását, kezelését és eladását** elvállalja előnyös feltételek mellett, a Máv. kolozsvári állomása mellett levő áruraktáraiban és azokat szakszerűen kezelteti. **Betétkeket elfogad** könyvecskére vagy folyószámlára előnyös feltételek mellett és azokat rendszerint felmondás nélkül fizeti vissza. **Jelzálogkölcsönöket** készpénzben 2004

Ház- és földbirtokra 10-60 évig terjedő időtartamra a legelőnyösebb kamat és tőketörlesztési hányad mellett. **Jelzálogkölcsönöket** konvertál igen előnyös feltételek mellett és minden ilyen ügyletet a lehető leggyorsabban bonyolít le.

MATUTSEK JÓZSEF KOLOZSVÁRT, Szentegyház-utca 3. Ajánlja általánosan elismert saját műhelyében készült **FÉRFI és NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.** Vidéki megrendelések mérték után de legbiztosabban egy nasznált, a lábra találó cipő beküldésével a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesíttetnek. 2019

„ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET” könyvkiadó-vállalatában megjelent füzetek **jegyzéke és ára:**

	K. f.		K. f.
1. Réti János. A trágyáról és a trágyakezelésről szükséges tudnivalók	—60	34. Dr. Péter Béla. A haltenyésztésről	—70
2. Gáspár József. A kaszálók és legelők ápolása	1—	35. Dr. Péter Béla. A vetőmag eltarításáról és a magtárban kárt tevő állatokról	—70
3. Virág Elek. A gazda, mint sertéshizláló	—70	36. Jakab László. Útmutató házi állataink egészségének gondozására	1-50
4. Torray Béla. A borjúk fölneveléséről	—70	37. Dr. Rodiczky Jenő. Magyar olajnövények	—70
5. Herényi Gothárd Sándor. A takarmányrépa	—50	38. Cserháti Sándor. A gyomok kártékony-sága és az ellenük való védekezés	—80
6. Hauer Géza. A fűjöstehéről	—80	39. Papp Gergely. A szocializmusról	—50
7. Hensch Árpád. A szántás-vetésről	—70	40. Heigel Lipót. Az állami egyenes adók és a közegyi adópótlékokról	1—
8. Jakab László. Útmutató az állati betegségek elleni védekezésben	—80	41. Heigel Lipót. A fogyasztási adókról, jövedékek és illetékekről	1—
9. Domokos Kálmán. Az építkező gazda	1—	42. Rászó Imre. A legfontosabb szálak takarmánynövények termesztése	—50
10. Ruisz Gyula. A kukorica műveléséről	—70	43. Ifjfalvi Szőlőművelésről	1—
11. Dr. Péter Béla. A házi állatok fontosabb elősködei	1—	44. Ross Nándor. A tenyésztéskanczáról, különös tekintettel a meddőség okaira és azok elhárítására	—50
12. Ritter Gusztáv. A házi kert	1—	45. Hadvig Albert. Tanácsadó fiatal gazdák számára	1—
13. Gáspár József. Baromfitenyésztés	—60	46. L'Huillier István. A káposztafélék termesztése a szántóföldön	—50
14. Cserháti Sándor. A csalánmész-termesztése, bevermelése és etetése	—70	47. Dr. Báintaer Ferencz. A mezőgazd. szeszgyárak jövedelmezősége, berendezése, üzeme, gyümölcsipalinka-főzés	1—
15. Czárják István. Csikonevelés	—70	48. Dr. Varga Kálmán. Czakorrépa termesztése	1—
16. K. Vörös Sándor. A dohánytermesztéséről	—70	49. Dr. Cséser Lajos. Magyar komló termesztése	1—
17. Asványi Lajos. A vörös lohnir termesztéséről	—80	50. Cserháti Sándor. A gabonafélék termesztése	1—
18. Ritter Gusztáv. Gyümölcserősítés	—70	51. Dr. Péter Béla. A gyógynövények termesztése	1-50
19. Herényi Gothárd Sándor. A nyers takarmányok eltevése, különös tekintettel a zsonbolyai kazalra	—50	52. Dr. Barna Balázs. A kenyéradó növények fontosabb ellenségei és betegségei	1-50
20. K. Vörös Sándor. A gazdaságok berendezéséről	—90	53. Dr. Barna Balázs. A gyümölcsfák fontosabb ellenségei és betegségei	2—
21. Marc Ferencz. A kosárfűz termelése	—60	54. Dr. Péter Béla. Rövid útmutatás a vadon termő gyógynövények gyűjtésére	2—
22. Kovácsy Béla. Házi állataink takarmányozása	1-20	55. Jászberényi András és Szász Ferencz. Tejgazdaság. Tejtermelés, tejkezelés. 20 képpel	2—
23. Grasselli Miklós. A len- és kender-termeléséről és az utasításról	—50	56. Cséser Lajos dr. Utazás a faluból a községbe	3—
24. L'Huillier István. Konyhakerti magvak termelése	1—		
25. Réti János. A komló-termelésről (elfogyott)	—60		
26. Gáspár József. A méhtenyésztésről	—60		
27. Dr. Péter Béla. A galonafélék, a burgonya és a szőlő legfontosabb gombabetegségei	1—		
28. Nemes István. Talajjavítás lecapolással	1—		
29. Réti János. A legjobb takarmányfűvekről	—70		
30. Nemes István. Az öntözés	1—		
31. Jakab László. Hasznos tudnivalók az állati szüléssel kapcsolatban	1-20		
32. Szűcs Mihály. A jékkár ellen való birtokosítás és a károk becsülése	1—		
33. K. Vörös Sándor. Gazda számvitelo	—80		

Megrendelés és pénz: az Erdélyi Gazdasági Egylet pénztára; „Takp. Hitelbank”, Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 7. sz. cím alatt küldendő. A megrendelt füzetek bérmentve tételnek postára. Utánvétellel nem küldünk füzeteket 2735

Párisi világkiállítás 1900. Grand Prix.



KWIZDA FERENCZ JÁNOS

az osztr.-magy. cs. és kir., a román kir. és bolgár kir. udvaroknak állatgyógyászati cikkeiben szállítója, szabadalomtulajdonos, kerületi gyógyszerész

Korneuburgban, Wien mellett.

KWIZDA-féle

RESTITUTIONS-FLUID

mosóvíz lovaknak.

Ara egy üveg 2 korona 80 fill.

50 év óta használják udvariállatokban és versenyzőállatokban, nagyobb megerőltetések előtt és után erőbitószert az erő visszaszerzésére, továbbá az izmok merevsége esetében stb., a lovakat a trainingben erőpróbákra képesíti.

Cimke- és csomagolás védve; valódi csak a fent látható védjeggyel.



Kwizda-féle

békavarkenőcs lovak és szarvasmarhák számára, 1 tégely . . . 2 kor.

Blister,

szárke, erős bedörzsölés, 1 tégely 2 kor.

Patakenőcs,

merev és törődött paták megvédésére, 1 szelence à 400 gr. K. 2-50 fill.

Pataragaszt,

mesterséges pataszaru, 1 rudaacs 1 kor. 60 fill.

Kwizda-féle Kresolin-kenőcs patakonzerváló szer, 1 szelence à 1/2 kiló . . . 2 kor. 20 fill

Köllka-pilulák, lovak és szarvasmarhák számára, 1 szelence 3 kor. 20 fill., 1 karton 1 kor. 20 fill.

Gilisza-pilulák, lovak számára, 1 bádogszelence ára kor. 3 20, 1 karton kor. 1 20.

Hashajtó-pilulák, lovak számára (Physie), 1 bádogszelence 4 korona. 2660 I.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve és napenkénti postai szétküldés a főraktár által: Kwizda Ferenc József cs. és kir. udvari száll., kerületi gyógyszerész, Korneuburg, Wien mellett.

Gépek és formák

cementfalázó-élőállítógépek, cementfedőcserepyártógépek, betonürtőmbgyártógépek,

FORMÁK

csatornázási-, vízvezeték- és alagsóvevek, betoncölöpök, lépcsőfokok, határkövek stb. gyártására,

közuzók, hengerművek, betonkeverők, padlólapsajtók.

Dr. Gaspary & Co. gépgyára Markranstädt, Leipzig mellett.

Kérjük gyárunkat meglátogatni. 443. számú broszúra ingyen.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Alakult 1900-ban. Alakult 1900-ban.

Budapest, VIII., Baross-utca 10. sz.

Biztosítási alap:

Korona.

Alapítványok kormány hozzájárulásával 2,488,780.—
Tartalékok 2,819,593,25

Összesen:

5,308,376,25

1901 évi felesleg	90,349,—
1902	59,782,26
1903	109,831,73
1904	72,438,23
1905	61,730,60
1906	39,243,65
1907	41,877,32
1908	81,688,76
1909	106,589,64
1910	120,164,38
1911	148,378,16

Biztosításokat elfogad tűz és jégkár ellen, ugyisint az ember életére, különféle módzatok szerint. Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül, vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

A Gazdák Biztosító Szövetkezete társintézménye a

„GONDVISELÉS” Országos Központi Segélyező Társulat útján 100 koronától 1000 koronáig terjedő temetési segélybiztosítások, valamint havi befizetések ellenében 1000 koronáig terjedő, leánykiadásait (önállósítási) segélybiztosítások eszközöltek. Legelőnyösebb népbiztosítás. Etársulat kebelében minden községben önálló helyi csoportok szervezhetők jótékony célú működésel. Tájékoztatót készsággel küld bárkinek is a Társulat igazgatósága, Budapest, IX. Erkel-utca 20. sz. 2008

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

2745. Valódi Stern-Marko védjeggyü.

Thomassalak a legjobb és legolcsóbb fosztorsavas műtrágya!

Csak akkor valódi ha ilyen szaksőán



van és eredeti ólomzár van rajta!

Hamisítástól szigoruan óvakodjunk!

Minden zsák tartalomjellezéssel van ellátva!

Kalmár Vilmos a Thomaspöshpalfabrikén BERLIN, vezérképviselője Budapest, VI., Andrassy-ut 49. Különösen a jelenlegi rend kívüli olcsó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat!

Eladó kanok.

Dr. gróf Teleki Domokos ur

őméltósága gerneszezi tenyészetében

eladó 3 drb 1 1/2 éves

fehészőrü mangalica-kan, ára darabonkint 100 korona.

Megkezesések alulirothoz intézendők Gernyeszeg postára.

Pálffy Dezső, intéző.

2778

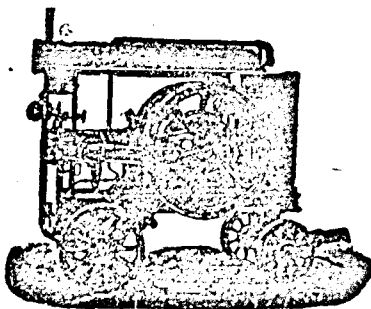
Elsőrendű BENZINLOKOMOBILOK

szolid és erős kivitelben

Warchalowski J. motorgyár magyarországi fiókja

Budapest,

VI., Váci-körut 37. szám.



Gyár:

Wien III., Paulusgasse 3.

Legrégibb speciális motorgyár. 3000 motorunk üzemben.

Kedvező fizetési feltételek. — Költségvetés és mérnöki látogatás díjmentesen.

Fekvő- és állóhengerű benzinmotorok, magasnyomású nyersolajmotorok.